

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 3. Præcipui hujus Pacis articuli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](#)

Sæc. XVII. possit obtineri tranquillitas. Rebus igitur
A.C. 1635 in Senatu diu matureque agitata præ-
valuit sententia illorum, qui Cæfarem
ad hanc pacem obstrictum censuere.

§. III.

Præcipui hujus Pacis articuli.

Priorat. Ad firmandam hanc pacem Saxonie
Guald. Hist. Elector, ceterique Principes Aca-
Ferd. II. tholici præcipue movebantur, eoquod
Bougeant. Protestantium rebus per Nordlinganam
Hist. Bell. Protstantum rebus per Nordlinganam
tricen. part. cladem collapsis, Cæfaris vero audis,
I. l. 3. § 65. exiguum Ecclesiasticorum bona refinen-
Pufendorf di vel augendi spem haberent reliquam;
rer. Suec. Sueci autem Proceres privatis duntaxat
lib. 4. commodis suis intenti, communem
Protestantium caussam negligere vide-
rentur, ac pro suo arbitratu per Ger-
maniam dominantes, ad Imperii exci-
dium Gallos, Batavos, aliasque ex-
teros Principes bello involvere fatage-
rent. Genuina tamen properæ hujus pa-
cis caussa in Electore Saxonico haud
alia erat, quam sacri spoli conservatio
sibi promissa, qua pro se potitus, haud
ultra Augustanis, aliisque Protestanti-
bus, quos paulo ante contra restitutio-
nis, reformationisque editum calamo
& gladio tam ardenter tuebatur, pa-
trocinium suum impedit: Erant au-
tem inter pacis conditiones præcipue
Reli-

IX.
igitur
a præ-
farem
ere.

II.
xonie
Aca-
quod
yanam
autis,
tinene-
quam;
taxat
unem
vide-
Ger-
excit-
e ex-
stage-
is pa-
raud
vatio
hand
anti-
utio-
amo
pa-
au-
ipue
Rell-

Religionem spectantes potissimum hæ. Sæc. XVII.
I. Bona Ecclesiastica immediata ante A.C. 1635.
Passavensem pacem erepta, necnon
mediata ante & post hanc pacem a
Protestantibus occupata, quotquot eo-
rum anno 1627. die duodecima Novem-
bris ab eis erant possessa, Protestantes
ad annos quadraginta quiete retineant,
& a præfato temporis spatio eis per Ca-
tholicos erepta restituantur, nisi de iis
antea lis apud Cæsar's tribunal mota
fuerit. II. Vicissim Catholici eo tem-
pore possessa retineant, & postmodum
ablatâ eis reddantur. III. Status Po-
liticus in iisdem bonis, item Electio-
nes, Postulationes, Menses Papales;
exercitium Religionis inter Catholicos
& Protestantes etiam in Archiepiscopatu-
Bremensi, uti præfato tempore utrinque
servabatur, relinquuntur. IV. Durante
hoc spatio quadraginta annorum, intra
primum decennium agatur de perpetua
pace, quæ si obtineri nequit, tota con-
troversia maneat, uti præfato tempore
fuit, salva semper Cæsar's auctoritate
controversiam illam moderandi- V.
Electoris Filius Archiepiscopatum Mag-
deburgensem possideat, Brandenburgico
autem Marchioni, dum vivit, quotan-
nis inde duodecim Imperialium millia
persolvat. VI. Saxoniæ Elector utram-
que Lusatiam a Cæsare, & Querfur-

A 5

tum,

Sæc. XVII. tum, Gutterbockium, Damam & Bor.
A. C. 1635. ckium a Magdeburgensi Archiepiscopo
jure feudi, Halberstadiensem vero Epis-
copatum Leopoldus Guilielmus Cæfa-
ris Filius obtineat. VII. Libera Im-
perii Nobilitas, & civitates Imperiales
juxta transactionem Passaviensem vel
specialia pacta, Religionis exercitio
fruantur. VIII. Donawertha refusis
nondum belli sumptibus, necnon Ele-
ctoratus & Palatini ditiones quamdui
linea Wilhelmiana floruerit, Maximi-
lliano Bavariæ Duci relinquuntur. IX.
Omnia loca ab infesto Sueciæ Regis
adventu Cæsari, ejusque foederatis ab-
lata, si adhuc in Protestantium pote-
state existunt, restituantur. X. Adre-
cuperanda cetera bona Saxo Cæsarem
omni ope juvet, omnia tamen bello
Danico occupata Cæsar reddat, data
Electori Brandenburgico, si in hanc pa-
cem consenserit, investitura in Pome-
raniæ Ducatum. XI. Philippsburgum
in potestate Cæsaris pro commodo Im-
perii permaneat. XII. Omnes in hanc
pacem conspirantes consilia & arma
jungant, ut Sueci & Galli ex Imperio
amoveantur. XIII. Captivis utrinque
libere dimissis, generalis offensarum
oblivio fit, excepta tamen causa Pa-
latina & Bohemica, necnon quibus-
dam

dam rebellibus, quos Cæsar excipien- Sæc. XVII.
dos judicaverit. A. C. 1635.

§. IV.

Belli Gallici initium contra Cæsarem.

Promulgata hac pace Protestantum *Annal. Ferd.*
plerique ad Cæsaris Saxonisque par- *Khev. t.12.*
tes revertebantur, initaque armorum *Theates Eu-*
societate Rhenum pene omnem, ma- *rop. l. 3.*
gnamque Imperii partem recuperarunt: *Maier. acta*
unde nil minus arduum fuisse, quam *pac. Westph.*
Suecos aliunde nupera clade fractos *Recueil des*
Germaniæ finibus pellere, Imperio pa- *traites de*
cem reddere, oppressisque Catholicis
Religionis suæ libertatem, quietamque
bonorum possessionem afferere: Verum
hanc felicitatem Germaniæ invidebat
Nichelius Cardinalis, qui pro vasto ac
inquieto ingenio suo Ludovicum XIII.
Regem optimum, quem pro suo arbitrio
regebat, proposita universalis Mo-
narchiæ spe, eo inclinabat, ut Suecis
duodecim peditum & sex Equitum
millia præter quatuor librarum millio-
nes contra Cæsarem, ejusque foedera-
tos promitteret, ea tamen lege, ut
cum Austriacis (nisi ex communi Gal-
lorum, Suecorumque consensu) nec
pax nec induciæ fierent, sed ad urgen-
dum bellum uterque ex foederatis mu-
tuum præstaret auxilium: Enimvero
Cæ-